

COLUMBIA SKJEMA FOR VURDERING AV SELVMORDSFARE (C-SSRS)

Siden siste besøk

Versjon 14.01.09

Posner, K.; Brent, D.; Lucas, C.; Gould, M.; Stanley, B.; Brown, G.; Fisher, P.; Zelazny, J.; Burke, A.; Oquendo, M.; Mann, J.

Begrenset ansvar:

Dette skjemaet er beregnet for bruk av personer som har mottatt opplæring i administrasjon av det. Spørsmålene i Columbia skjema for vurdering av selvmordsfare (C-SSRS) er foreslalte oppfølgingsspørsmål. En beslutning om det foreligger suicidale forestillinger eller suicidal adferd avhenger av bedømmelsen til personen som administrerer skalaen.

Definisjonene av hendelser med selvmordshandlinger i dette skjemaet er basert på de som brukes i **The Columbia Suicide History Form**, utviklet av John Mann, MD, og Maria Oquendo, MD, Conte Center for the Neuroscience of Mental Disorders (CCNMD), New York State Psychiatric Institute, 1051 Riverside Drive, New York, NY, 10032. (Oquendo M. A., Halberstam B. & Mann J. J., Risk factors for suicidal behavior: utility and limitations of research instruments. In M.B. First [Ed.] Standardized Evaluation in Clinical Practice, pp. 103 -130, 2003.)

For eksemplarer av C-SSRS kontakt Kelly Posner, Ph.D., New York State Psychiatric Institute, 1051 Riverside Drive, New York, New York, 10032; for forespørsler og opplæringskrav kontakt posnerk@nyspi.columbia.edu

© 2008 The Research Foundation for Mental Hygiene, Inc.

SELVMORDSTANKER

Still spørsmålene 1 og 2. Dersom begge besvares negativt, gå videre til avsnittet "Selvmordsaferd". Hvis svaret på spørsmål 2 er "ja", still spørsmålene 3, 4 og 5. Hvis svaret på spørsmål 1 og/eller 2 er "ja", fullfør avsnittet "Tankenes intensitet" nedenfor.

Siden siste besøk

1. Ønske om å være død

Deltakeren slutter seg til tanker om et ønske om å være død eller ikke lenger være i live, eller et ønske om å sogne og ikke våkne igjen.

Har du ønsket at du var død eller at du kunne sogne og ikke våkne igjen?

Hvis ja, beskriv:

Ja Nei

2. Ubestemte aktive selvmordstanker

Generelle, ubestemte tanker om å ønske å avslutte livet / begå selvmord (f.eks. "Jeg har tenkt på å ta livet mitt") uten tanker om måter å ta livet sitt på / tilhørende metoder, hensikt eller plan under vurderingsperioden.

Ja Nei

Har du faktisk hatt noen tanker om å ta livet ditt?

Hvis ja, beskriv:

3. Aktive selvmordstanker med en eller annen metode (ikke plan) uten intensjon om å handle

Deltakeren slutter seg til tanker om selvmord og har tenkt på minst én metode i løpet av vurderingsperioden. Dette er forskjellig fra en bestemt plan med utarbeide detaljer for tidspunkt, sted eller metode (for eksempel tenkt på metode for å ta sitt liv, men uten en bestemt plan). Inkluderer personer som ville si: "Jeg tenkte på å ta en overdose, men jeg la ingen bestemt plan om når, hvor eller hvorledes jeg faktisk ville gjøre det ... og jeg ville aldri gjennomføre det".

Ja Nei

Har du tenkt på hvorledes du ville gjøre dette?

Hvis ja, beskriv:

4. Aktive selvmordstanker med en viss intensjon om å handle, uten bestemt plan

Aktive selvmordstanker om å ta sitt liv og deltakeren oppgir at han/hun har en viss intensjon om å handle ut fra slike tanker, i motsetning til "jeg har tankene, men jeg vil helt sikkert ikke gjøre noe med dem".

Ja Nei

Har du hatt disse tankene og i en viss grad hatt til hensikt å handle ut fra dem?

Hvis ja, beskriv:

5. Aktive selvmordstanker med bestemt plan og intensjon

Tanker om å ta sitt liv med detaljene for planen helt eller delvis utarbeidet, og deltakeren har en viss intensjon om å utføre planen.

Ja Nei

Har du begynt å utarbeide eller har du allerede utarbeidet detaljene for hvorledes du kunne ta livet ditt? Har du til hensikt å utføre denne planen?

Hvis ja, beskriv:

TANKENES INTENSITET

De følgende trekken skal vurderes med hensyn til de alvorligste tankene (dvs. 1-5 ovenfor, med 1 som den minst alvorlige og 5 som den alvorligste).

Alvorligst

Alvorligste tanke:

Type nr. (1-5)

Beskrivelse av tanke

Hyppigheit

Hvor mange ganger har du hatt disse tankene?

(1) Mindre enn én gang i uka (2) Én gang i uka (3) 2-5 ganger i uka (4) Hver dag eller nesten hver dag (5) Mange ganger om dagen

—

Varighet

Når du har disse tankene, hvor lenge varer de?

(1) Forbigående – noen sekunder eller minutter (4) 4-8 timer / mesteparten av dagen
 (2) Mindre enn 1 time / en del av tiden (5) Mer enn 8 timer / vedvarende eller sammenhengende
 (3) 1-4 timer / en stor del av tiden

—

Kontrollerbarhet

Kunne/kan du slutte å tenke på å ta livet ditt eller å ønske å dø, hvis du vil?

(1) Kan lett kontrollere tankene (4) Kan med store vansker kontrollere tankene
 (2) Kan med små vansker kontrollere tankene (5) Ikke i stand til å kontrollere tankene
 (3) Kan med noen vansker kontrollere tankene (0) Forsøker ikke å kontrollere tankene

—

Avskreckende forhold

En et ting – noen eller noe (for eksempel familien, religion, dødssmerter) – som hindret deg i å ønske å dø eller handle ut fra tanker om å begå selvmord?

(1) Avskreckende forhold hindret deg klart i å forsøke selvmord (4) Avskreckende forhold hindret deg sannsynligvis ikke
 (2) Avskreckende forhold hindret deg sannsynligvis (5) Avskreckende forhold hindret deg klart ikke
 (3) Usikkert om avskreckende forhold hindret deg (0) Passer ikke

—

Grunner til tanker

Hva slags grunner hadde du for å tenke på å ønske å dø eller ta livet ditt? Var det for å få slutt på smerten eller sette en stopper for hvorledes du følte deg (med andre ord at du ikke klarte å fortsette å leve med smerten eller hvorledes du følte deg) eller var det for å få oppmerksomhet, hevn eller en reaksjon fra andre? Eller var det begge deler?

(1) Helt og fullt for å få oppmerksomhet, hevn eller en reaksjon fra andre. (4) Mest for å få slutt på eller stoppe smerten (du kunne ikke fortsette å leve med smerten eller slik du hadde det).
 (2) Mest for å få oppmerksomhet, hevn eller en reaksjon fra andre. (5) Helt og fullt for å få slutt på eller stoppe smerten (du kunne ikke fortsette å leve med smerten eller slik du hadde det).
 (3) Likt mellom å få oppmerksomhet, hevn eller en reaksjon fra andre og å få slutt på / stoppe smerten.
 (0) Passer ikke

—

SELVMORDSATFERD

(Kryss av alt som passer, så lenge det dreier seg om atskilte hendelser; det må spørres om alle typer.)

Siden siste besøk

Faktisk forsøk:

En potensielt selvskadende handling utført i det minste med et visst ønske om å dø som følge av en handling. Atferden var til dels tenkt på som en metode for å ta sitt liv. Hensikten behøver ikke være 100 %. Hvis det er **noen som helst** hensikt / ønske om å dø forbundet med handlingen, så kan den regnes som et faktisk selvmordsforsøk. **Det trenger ikke være noen skade eller lesjoner**, bare en mulighet for skade eller lesjoner. Hvis en person trekker i avtrekkeren mens våpenet er i munnen, men våpenet er i ustend slik at det ikke blir noen skade, så regnes det som et forsøk.

Slutninger om hensikt: Selv om et individ nekter for hensikt / ønske om å dø, kan det klinisk trekkes slutninger fra atferden eller omstendighetene. For eksempel en svært dødelig handling som klart ikke er en ulykke slik at det ikke kan trekkes slutninger om noen annen hensikt enn selvmord (for eksempel skudd mot hodet, å hoppe fra et vindu høyt i etasjene). Eller, dersom noen nekter for å ha til hensikt å dø, men de trodde at det de gjorde var dødelig, kan det trekkes slutning om hensikt.

Har du gjort et selvmordsforsøk?

Har du gjort noe for å skade deg selv?

Har du gjort noe farefullt der du kunne ha dødd?

Hva gjorde du?

Gjorde du _____ som en måte å få en slutt på livet ditt på?

Ønsket du å dø (i alle fall litt), da du _____?

Forsøkte du å få en slutt på livet ditt, da du _____?

Eller trodde du at det var mulig at du kunne ha dødd av _____?

Eller gjorde du det helt og holdent av andre grunner / uten NOEN SOM HELST hensikt om å ta livet av deg selv (slik som å avhjelpe stress, føle deg bedre, få sympati eller få noe annet til skje)? (Selvskadende atferd uten suicidal hensikt)

Hvis ja, beskriv:

Totalt antall forsøk
_____

Ja Nei

Har deltakeren utført selvskadende atferd uten suicidal hensikt?

Avbrutt forsøk:

Når en person blir avbrutt (av en utenforliggende omstendighet) i å sette i gang den potensielt selvskadende handlingen (*hvis det ikke var for omstendigheten, ville et faktisk forsøk ha funnet sted*).

Overdose: Personen har pillene i hånda, men blir hindret i å ta dem. Når personen har inntatt en eller flere piller, blir dette et forsøk snarere enn et avbrutt forsøk. Skyting: Personen sikter mot seg selv med våpenet, våpenet tas bort av noen andre, eller personen blir på et eller annet vis hindret i å trekke i avtrekkeren. Når personen har trukket i avtrekkeren, selv om våpenet ikke går av, er det et forsøk. Hopping: Personen står klar til å hoppe, men blir grepert og tatt ned fra avsatsen. Henging: Person har løkka rundt halsen, men har ennå ikke begynt å henge – blir hindret i å gjøre det.

Har det hendt at du har begynt å gjøre noe for å avslutte livet ditt, men at noen eller noe hindret deg før du faktisk fikk gjort noe?

Hvis ja, beskriv:

Totalt antall avbrutte
_____

Ja Nei

Forsøk som er stoppet:

Når personen begynner å ta skritt i retning av å gjøre et selvmordsforsøk, men stopper seg selv før han/hun faktisk har utført noen selvskadende atferd.

Eksemplene likner på avbrutte forsøk, bortsett fra at individet stopper seg selv, i stedet for å bli stoppet av noe annet.

Har det hendt at du begynte å gjøre noe for å forsøke å avslutte livet ditt, men at du stoppet deg selv før du faktisk gjorde noe?

Hvis ja, beskriv:

Totalt antall stoppede
_____

Ja Nei

Forberedende handlinger eller atferd:

Handlinger eller forberedelse i retning av et nært forestående selvmordsforsøk. Dette kan omfatte alt utover en verbalisering eller tanke, slik som ordne i stand en bestemt metode (for eksempel kjøpe piller eller et våpen) eller forberede seg på død ved selvmord (for eksempel gi bort ting, skrive et selvmordsbrev).

Har du tatt skritt i retning av å gjøre et selvmordsforsøk eller forberede å ta livet ditt (slik som å samle sammen piller, få tak i et våpen, gi bort verdisaker eller skrive et selvmordsbrev)?

Hvis ja, beskriv:

Ja Nei

Suicidal atferd:

Suicidal atferd var til stede i løpet av vurderingsperioden.

Ja Nei

Selvmord:

Ja Nei

Svar bare for faktiske forsøk

Dato for mest dødelige forsøk:

Faktisk letalitet / medisinsk skade:

0. Ingen fysisk skade eller meget små fysiske skader (for eksempel overflatiske skrubbsår).
1. Mindre fysisk skade (for eksempel apatisk tale, førstegrads forbrenning, lette blødninger, forstuvning).
2. Moderat fysisk skade; nødvendig med medisinsk tilsyn (for eksempel bevisst men sovnig, til en viss grad responderende, annengrads forbrenninger, blødning fra større ører).
3. Moderat alvorlig fysisk skade; **sykehusinnleggelse** og sannsynlig akutt behandling påkrevet (for eksempel komatös med intakte reflekser, tredjegrads forbrenninger på mindre enn 20 % av kroppen, stort blodtap, men kan bli frisk, større brudd).
4. Alvorlig fysisk skade; **sykehusinnleggelse** med akutt behandling påkrevet (for eksempel komatös uten reflekser, tredjegrads forbrenning på mer enn 20 % av kroppen, stort blodtap med ustabile livstege, større skader på vitale organer).
5. Død

Skriv inn kode

Potensiell letalitet: Svar bare hvis faktisk letalitet=0

Sannsynlig letalitet ved faktisk forsøk dersom det ikke foreligger noen medisinsk skade (de følgende eksemplene, selv om de ikke har noen medisinsk skade, hadde potensielt meget alvorlig letalitet: putte våpen i munnen og trekke i avtrekkeren, men våpenet går ikke av og dermed ingen medisinsk skade; ligge på togskinnene mens toget nærmer seg, men bli trukket vekk før overkjørsel).

Skriv inn kode

0 = Atferd fører sannsynligvis ikke til skade

1 = Atferd fører sannsynligvis til skade, men vil sannsynligvis ikke føre til død

2 = Atferd fører sannsynligvis til død selv når medisinsk behandling er tilgjengelig